

Final Pronouncement

December 2014

ประกาศฉบับสมบูรณ์ ธันวาคม 2557

IES™

International Education Standard™ (IES™) 8

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 8 (IES 8)

ทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน

ตรวจสอบงบการเงิน (ฉบับปรับปรุง)

IAESB

International
Accounting Education
Standards Board™

This document was developed and approved by the International Accounting Education Standards Board™ (IAESB™).

The IAESB develops education standards, guidance, and information papers on pre-qualification education, training of professional accountants, and continuing professional education and development.

The objective of the IAESB is to serve the public interest by setting high-quality education standards for professional accountants and by facilitating the convergence of international and national education standards

The structures and processes that support the operations of the IAESB are facilitated by the International Federation of Accountants® (IFAC®).

Copyright © December 2014 by the International Federation of Accountants® (IFAC®). For copyright, trademark, and permissions information, please see page 19.

เอกสารฉบับนี้ได้รับการพัฒนาและอนุมัติโดย International Accounting Education Standards Board™ (IAESB™)

IAESB พัฒนามาตรฐานการศึกษา คำแนะนำ และเอกสารเกี่ยวกับการศึกษาก่อนเข้าหลักสูตรการฝึกอบรมผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี และการศึกษาและการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของ IAESB เพื่อปกป้องผลประโยชน์สาธารณะโดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่มีคุณภาพสูงสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีและโดยส่งเสริมการผสมผสานของมาตรฐานการศึกษาภายในประเทศและระหว่างประเทศ

โครงสร้างและกระบวนการที่สนับสนุนการทำงานของ IAESB ได้รับการส่งเสริมโดย International Federation of Accountants® (IFAC®)

สงวนลิขสิทธิ์ © ธันวาคม 2557 โดย International Federation of Accountants (IFAC)

สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า และการอนุญาตให้ใช้ข้อมูล โปรดดูหน้า 19

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 8

ทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบงบการเงิน (ฉบับปรับปรุง)

สารบัญ

บทนำ	ย่อหน้าที่
ขอบเขตของมาตรฐานฉบับนี้	1-5
วันที่มีผลบังคับใช้	6
วัตถุประสงค์	7
ข้อกำหนด	8-9
คำอธิบาย	
การอ้างอิงคำนิยามในประกาศของ IAASB	ก1
ขอบเขตของมาตรฐานฉบับนี้	ก2-ก16
วัตถุประสงค์	ก17-ก18
ข้อกำหนด	13

บทนำ

ขอบเขตของมาตรฐานฉบับนี้ (อ้างอิงย่อหน้า ก2 - ก16)

1. มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้อธิบายทักษะทางวิชาชีพที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีเพื่อพัฒนาและดำรงไว้เมื่อปฏิบัติงานในบทบาทผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบงบการเงิน¹
2. มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้นำเสนอต่อสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ซึ่งมีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและสนับสนุนให้มีความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ตลอดชีพในกลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ภายใต้มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 7 การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง² สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทุกคนพัฒนาและดำรงไว้ซึ่งทักษะทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมกับงานและความรับผิดชอบทางวิชาชีพ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 8 ทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานการตรวจสอบงบการเงิน (ฉบับปรับปรุง) ประยุกต์ข้อกำหนดตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 7 นี้กับบทบาทของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบมีความรับผิดชอบในการพัฒนาและดำรงไว้ซึ่งทักษะทางวิชาชีพ โดยการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงการฝึกประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
3. มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้ต้องใช้ร่วมกับรายงานข้อตกลงในฐานะสมาชิก (SMO) ฉบับที่ 1 ระบบประกันคุณภาพ มาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศรหัส 220 การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน และมาตรฐานการควบคุมคุณภาพระหว่างประเทศฉบับที่ 1 การควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบและการสอบทานงบการเงินและงานให้ความเชื่อมั่นอื่นตลอดจนบริการเกี่ยวเนื่อง ประกาศเหล่านี้เมื่อนำมาใช้ร่วมกันก่อให้เกิดความรับผิดชอบในหมู่สมาชิกสหพันธ์นักบัญชี ฯ ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบและสำนักงานที่เป็นส่วนหนึ่งของระบบการควบคุมคุณภาพสำหรับการตรวจสอบงบการเงิน หน่วยงานกำกับดูแลในแต่ละประเทศอาจเข้ามามีบทบาทในการกำกับดูแลระบบการควบคุมคุณภาพ กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อทักษะวิชาชีพของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบ

¹ สำหรับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้ อ้างอิงคำว่า “ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบ” เช่นเดียวกับมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน ย่อหน้าที่ 7(ก)

² มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 7 การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ย่อหน้าที่ 12

4. สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ หรือผู้มีส่วนได้เสียอื่นอาจประยุกต์ข้อกำหนดของมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้กับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานคล้ายกับผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีตอื่นซึ่งต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศหรือปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่นและบริการเกี่ยวเนื่องประเภทอื่น
5. คำนิยามและคำอธิบายของคำศัพท์ที่สำคัญที่ใช้ในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศและกรอบแนวคิดสำหรับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นไปตามอภิธานคำศัพท์ของ International Accounting Education Standards Board (IAESB) คำศัพท์เพิ่มเติมจากประกาศของ International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) ได้ถูกรวมไว้ในคำอธิบายแล้ว

วันที่มีผลบังคับใช้

6. มาตรฐานฯ ฉบับนี้มีผลบังคับใช้นับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2559

วัตถุประสงค์ (อ้างถึง: ย่อหน้าที่ ก17- ก18)

7. วัตถุประสงค์ของมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้เพื่อสร้างทักษะทางวิชาชีพที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องพัฒนาและดำรงไว้เมื่อปฏิบัติงานในบทบาทผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบ

ข้อกำหนด (อ้างถึง: ย่อหน้าที่ ก19 – ก31)

8. สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ ต้องกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในบทบาทผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบพัฒนาและดำรงทักษะทางวิชาชีพที่แสดงให้เห็นถึงการบรรลุผลการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้แต่ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงในตาราง ก
9. สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ ต้องกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในบทบาทผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบมีการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาและดำรงทักษะทางวิชาชีพที่จำเป็นสำหรับบทบาทนี้

ตาราง ก ผลการเรียนรู้สำหรับทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบ

ความรู้ความสามารถด้าน	ผลการเรียนรู้
ความรู้ความสามารถด้านเทคนิค	
(ก) การตรวจสอบ	<ol style="list-style-type: none"> (1) ให้แนวทางในการระบุและการประเมินความเสี่ยงที่งบการเงินจะแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอย่างเป็นสาระสำคัญเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ในการตรวจสอบ (2) ประเมินการตอบสนองต่อความเสี่ยงที่งบการเงินจะแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอย่างเป็นสาระสำคัญ (3) ประเมินว่า การตรวจสอบได้ดำเนินการและจัดทำเป็นหลักฐานให้สอดคล้องกับมาตรฐานการสอบบัญชีที่นำมาปฏิบัติ (เช่น มาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ) รวมถึงกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง (4) ให้ความเห็นการตรวจสอบที่เหมาะสมและจัดทำรายงานของผู้สอบบัญชีที่เกี่ยวข้องรวมถึงคำอธิบายเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ
(ข) การบัญชีการเงินและการรายงานทางการเงิน	<ol style="list-style-type: none"> (1) ประเมินว่าหน่วยงานได้จัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญสอดคล้องกับกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินและข้อกำหนดตามกฎหมาย (2) ประเมินการรับรู้ การวัดมูลค่า การนำเสนอ และการเปิดเผยรายการและเหตุการณ์ในงบการเงินที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินและข้อกำหนดตามกฎหมาย (3) ประเมินการใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางการเงินรวมทั้งการประมาณมูลค่ายุติธรรมที่จัดทำโดยฝ่ายบริหาร (4) ประเมินการนำเสนองบการเงินโดยถูกต้องตามที่ควรที่เกี่ยวข้องเนื่องกับลักษณะของธุรกิจ สภาพแวดล้อมในการดำเนินงาน และความสามารถของหน่วยงานในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
(ค) การกำกับดูแล และการบริหารความเสี่ยง	<ol style="list-style-type: none"> (1) ประเมินโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการและกระบวนการประเมินความเสี่ยงที่ส่งผลต่องบการเงินของกิจการ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์การตรวจสอบโดยรวม

ความรู้ความสามารถด้าน	ผลการเรียนรู้
(ง) สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ	(1) วิเคราะห์อุตสาหกรรม กฎข้อบังคับ และปัจจัยภายนอกอื่นที่เกี่ยวข้องที่นำมาใช้ในการประเมินความเสี่ยงในการตรวจสอบ รวมถึง ตลาด การแข่งขัน เทคโนโลยีของผลิตภัณฑ์ และข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น
(จ) ภาษีอากร	(1) ประเมินขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อระบุถึงความเสี่ยงในการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร และผลกระทบที่มีต่อกลยุทธ์การตรวจสอบโดยรวมจากการปฏิบัติตามขั้นตอนดังกล่าว
(ฉ) เทคโนโลยีสารสนเทศ	(1) ประเมินสภาพแวดล้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อระบุการควบคุมที่เกี่ยวข้องกับงบการเงินเพื่อกำหนดผลกระทบต่อกลยุทธ์การตรวจสอบโดยรวม
(ช) กฎหมายและข้อบังคับทางธุรกิจ	(1) ประเมินการไม่ปฏิบัติหรือสงสัยว่าไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับ เพื่อกำหนดผลกระทบต่อกลยุทธ์ของการตรวจสอบโดยรวมและความเห็นของผู้สอบบัญชี
(ซ) การเงินและการบริหารการเงิน	(1) ประเมินแหล่งเงินทุนต่างๆ ที่มีและเครื่องมือทางการเงินที่กิจการใช้ เพื่อกำหนดผลกระทบต่อกลยุทธ์ของการตรวจสอบโดยรวม (2) ประเมินกระแสเงินสด งบประมาณ และการคาดการณ์ของกิจการ รวมถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับเงินทุนหมุนเวียน เพื่อกำหนดผลกระทบต่อกลยุทธ์ของการตรวจสอบโดยรวม
ทักษะทางวิชาชีพด้าน	
(ณ) ปัญญา	(1) จัดการประเด็นที่พบจากการตรวจสอบ โดยการสอบถาม การใช้ความคิดเชิงนามธรรมและเชิงตรรกะ รวมถึงการวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ เพื่อพิจารณาทางเลือกและวิเคราะห์ผลลัพธ์
(ญ) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	(1) สื่อสารกับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ ฝ่ายบริหาร และผู้รับผิดชอบการกำกับดูแลของกิจการอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม (2) จัดการประเด็นที่พบจากการตรวจสอบ โดยการหารือกับที่ปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ หากจำเป็น
(ฎ) การจัดการตนเอง	(1) ส่งเสริมและมีการเรียนรู้ตลอดชีพ

ความรู้ความสามารถด้าน	ผลการเรียนรู้
	(2) เป็นแบบอย่างที่ดีต่อกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ (3) ให้คำปรึกษาหรือสอนงานแก่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ
(ฎ) การจัดการองค์กร	(1) ประเมินว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ รวมถึงผู้เชี่ยวชาญ มีความเที่ยงธรรมและมีความรู้ความสามารถโดยรวมเหมาะสมที่จะปฏิบัติงานตรวจสอบ (2) จัดการงานตรวจสอบโดยแสดงความเป็นผู้นำและวางแผนจัดการกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ
คำนิยาม จริยธรรม และทัศนคติ ทางวิชาชีพ	
(จ) ความรับผิดชอบต่อส่วนได้เสียต่อสาธารณะ	(1) ส่งเสริมคุณภาพของทุกกิจกรรมในงานสอบบัญชี โดยมุ่งเน้นการปกป้องส่วนได้เสียสาธารณะ
(ช) การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และการใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ	(1) นำวิธีคิดเชิงสงสัยและดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพมาใช้ในการวางแผนและปฏิบัติงานสอบบัญชี เพื่อหาข้อสรุปอันเป็นพื้นฐานการแสดงความเห็นในการตรวจสอบ
(ฉ) หลักจริยธรรม	(1) นำหลักจริยธรรมของความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรม ความรู้ความสามารถและความระมัดระวังเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ การรักษาความลับ และพฤติกรรมทางวิชาชีพในบริบทของการตรวจสอบ และหาข้อยุติที่เหมาะสมสำหรับความขัดแย้งทางจริยธรรม (2) ประเมินและตอบสนองต่ออุปสรรคสำหรับความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระที่เกิดขึ้นระหว่างการตรวจสอบ (3) ปกป้องข้อมูลที่เป็นความลับของกิจการ เพื่อให้เป็นไปตามความรับผิดชอบทางจริยธรรมและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

คำอธิบาย

อ้างอิงคำนิยามที่อยู่ในประกาศของคณะกรรมการมาตรฐานสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่นระหว่างประเทศ (IAASB) (อ้างอิง ย่อหน้าที่ 5)

ก1. มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้ใช้คำศัพท์ตามประกาศของ International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB)³ ดังต่อไปนี้

ตาราง ข คำนิยามของคณะกรรมการมาตรฐานสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่นระหว่างประเทศ IAASB ที่ใช้ในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 8 (IES 8)

คำศัพท์	ที่มาของคำศัพท์	ความหมายที่ใช้
Engagement Partner* ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบ	มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน ย่อหน้าที่ 7 (ก)	หุ้นส่วนหรือบุคคลอื่นในสำนักงานซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบงานตรวจสอบและผลการปฏิบัติงานตรวจสอบนั้น และรับผิดชอบต่อรายงานของผู้สอบบัญชี และในบางสถานการณ์อาจเป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมจากองค์กรวิชาชีพ หน่วยงานตามกฎหมาย หรือหน่วยงานกำกับดูแล
Engagement Team กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ	มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน ย่อหน้าที่ 7 (ง)	หุ้นส่วนและพนักงานทุกคนที่ปฏิบัติงานตรวจสอบ รวมถึงบุคคลอื่นที่ได้รับการว่าจ้างโดยสำนักงานหรือสำนักงานเครือข่ายซึ่งปฏิบัติงานตรวจสอบในงานตรวจสอบนั้น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงผู้เชี่ยวชาญภายนอกสำนักงานของผู้สอบบัญชีที่ได้รับการว่าจ้างโดยสำนักงานหรือสำนักงานเครือข่าย นอกจากนี้ คำว่า “กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ” ไม่รวมถึงบุคคลภายในหน่วยงานตรวจสอบภายในของลูกค้าผู้ซึ่งให้ความช่วยเหลือโดยตรงต่องานตรวจสอบกรณีของผู้สอบบัญชีปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 610 (ปรับปรุง 2556) ⁴

³ รายละเอียดคำนิยามตามมาตรฐานการสอบบัญชีข้างต้นอยู่ในคู่มือการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบ การสอบทาน บริการให้ความเชื่อมั่นอื่น และบริการเกี่ยวเนื่อง ปี 2557 ฉบับที่ 1

⁴ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 610 (ปรับปรุง) การใช้ผลงานของผู้ตรวจสอบภายใน

<p>Financial Statements</p> <p>งบการเงิน</p>	<p>มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 200</p> <p>วัตถุประสงค์โดยรวมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และการปฏิบัติงาน</p> <p>ตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี</p> <p>ย่อหน้าที่ 13 (ฉ)</p>	<p>การนำเสนอข้อมูลทางการเงินในอดีตอย่างมีแบบแผนรวมถึงหมายเหตุประกอบงบการเงินที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสื่อสารให้ทราบถึงทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจหรือภาระผูกพันของกิจการ ณ ขณะใดขณะหนึ่ง หรือการเปลี่ยนแปลงของสิ่งเหล่านั้นในช่วงเวลาหนึ่ง ตามแม่บทรายงานทางการเงิน โดยปกติแล้วหมายเหตุประกอบงบการเงินที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญและคำอธิบายอื่น คำว่า “งบการเงิน” หมายถึงงบการเงินที่ครบถ้วนสมบูรณ์แบบตามข้อกำหนดในแม่บทรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง แต่ก็อาจหมายถึง งบการเงินเพียงงบเดียวก็ได้</p>
<p>Firm*</p> <p>สำนักงาน</p>	<p>มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220</p> <p>การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน</p> <p>ย่อหน้าที่ 7 (จ)</p>	<p>ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทจำกัด หรือองค์กรรูปแบบอื่นของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี</p>
<p>Professional Judgment</p> <p>การใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ</p>	<p>มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 200</p> <p>วัตถุประสงค์โดยรวมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และการปฏิบัติงาน</p> <p>ตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี</p> <p>ย่อหน้าที่ 13 (ฎ)</p>	<p>การนำการฝึกอบรม ความรู้ และประสบการณ์ในบริบทของมาตรฐานการสอบบัญชี มาตรฐานการบัญชี และข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการตัดสินใจอย่างรอบรู้ในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ของงานตรวจสอบ</p>
<p>Professional Skepticism</p> <p>การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ</p>	<p>มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 200</p> <p>วัตถุประสงค์โดยรวมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และการปฏิบัติงาน</p> <p>ตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี</p>	<p>ทัศนคติที่รวมถึงความรู้สึกนึกคิดในการตั้งข้อสงสัย การใช้วิจารณญาณในการประเมินสถานการณ์ที่อาจชี้ให้เห็นถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้นจากข้อผิดพลาดหรือการทุจริต และการประเมินหลักฐานการสอบบัญชีอย่างระมัดระวัง</p>

	ย่อหน้าที่ 13 (ฎ)	
<p>* “Partner” and “firm” should be read as also referring to their public sector equivalents.</p> <p>* “หุ้นส่วน” และ “สำนักงาน” อาจหมายรวมถึงหน่วยงานภาครัฐเทียบเท่า</p>		

ขอบเขตของมาตรฐานฉบับนี้ (อ้างถึง ย่อหน้าที่ 1-5)

- ก2. ความรู้ความสามารถเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพสามารถอธิบายและจำแนกได้แตกต่างกันหลายวิธี ในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ความรู้ความสามารถเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติตามบทบาทให้เป็นไปตามที่มาตรฐานกำหนด ความรู้ความสามารถเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพมีความหมายมากกว่าความรู้เกี่ยวกับหลักการ มาตรฐาน แนวคิด ข้อเท็จจริง และกระบวนการ ความรู้ความสามารถเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพเป็นการผสมผสานและประยุกต์ (ก) ความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค (ข) ทักษะทางวิชาชีพ และ (ค) ค่านิยม จริยธรรมและทัศนคติทางวิชาชีพ
- ก3. การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพเป็นการพัฒนาต่อเนื่องจากการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก โดยการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรกเป็นการเรียนรู้และพัฒนาที่ทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพเริ่มพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อปฏิบัติงานในบทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพเป็นการเรียนรู้และการพัฒนาที่เกิดขึ้นหลังจากการพัฒนาวิชาชีพระยะเริ่มแรก และเป็น การพัฒนาและดำรงไว้ซึ่งความรู้ความสามารถเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในบทบาทของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพทำให้เกิดการพัฒนา (ก) ความรู้ความสามารถด้านเทคนิค (ข) ทักษะทางวิชาชีพ และ (ค) ค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ ที่ได้รับระหว่างการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรกอย่างต่อเนื่อง โดยปรับแต่งให้เหมาะสมกับ กิจกรรมและความรับผิดชอบทางวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- ก4. ตามที่กำหนดเค้าโครงไว้ในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 7 การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ⁵ รวมถึงประสบการณ์ภาคปฏิบัติ เมื่อผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบ มีความก้าวหน้าในสายงาน ประสบการณ์ภาคปฏิบัติมีความสำคัญเพิ่มขึ้นในการพัฒนาและดำรงไว้ซึ่ง ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพที่จำเป็นทั้งเชิงลึกและเชิงกว้าง หลักฐานประกอบการฝึก ประสบการณ์ภาคปฏิบัติรวมถึง การยื่นชั่วโมงฝึกประสบการณ์ประจำปี บันทึกเวลาการทำงานที่เพื่อ คิดค่าบริการลูกค้า และผลประเมินการควบคุมคุณภาพ เช่น การสอบทานผลการปฏิบัติงาน การสอบ ทานการคุณภาพของบริการให้ความเชื่อมั่น และการตรวจสอบจากหน่วยงานกำกับดูแล

⁵ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 7 การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ย่อหน้าที่ 5

- ก5. นอกเหนือจากความรู้ความสามารถเชิงผู้ประกอบวิชาชีพและประสบการณ์ภาคปฏิบัติ ยังมีปัจจัยอื่นที่อยู่นอกเหนือขอบเขตของมาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศในการพิจารณาว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ได้รับอำนาจตามความจำเป็นและเหมาะสมจากองค์กรทางวิชาชีพ กฎหมายหรือหน่วยงานกำกับดูแลในการปฏิบัติงานในบทบาทของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน
- ก6. ในหลายประเทศ กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือหน่วยงานกำกับดูแล (โดยรวมเรียกว่า “ระบบการออกใบอนุญาต”) ออกข้อกำหนดสำหรับผู้ที่จะปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน ระบบการออกใบอนุญาตมีข้อกำหนดที่แตกต่างกันอย่างกว้างขวาง กรณีที่การออกใบอนุญาตไม่ได้อยู่ภายใต้อำนาจของสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศต้องใช้ความพยายามอย่างดีที่สุดตามที่อธิบายในรายงานข้อตกลงในฐานสมาชิก 2 (SMO2)-มาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและประกาศอื่นที่ออกโดย IAESB⁶ ที่จะทำให้ระบบการออกใบอนุญาตเป็นไปตามข้อกำหนดความรู้ความสามารถทางวิชาชีพที่กำหนดในมาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศฉบับนี้
- ก7. สำนักงาน (รวมถึงสำนักงานที่มีผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเพียงคนเดียว) ต้องกำหนดผู้มีอำนาจในการลงลายมือชื่อในการแสดงความเห็นในการตรวจสอบในนามของสำนักงานนั้นตามกฎหมาย สำนักงานส่วนใหญ่ดำเนินธุรกิจในรูปแบบหุ้นส่วน และหุ้นส่วนของสำนักงานจะเป็นผู้ตัดสินใจว่า จะกำหนดให้บุคคลใดในสำนักงานนั้นเป็นผู้ปฏิบัติงานในบทบาทผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน

ผู้มีส่วนได้เสียที่ส่งผลกระทบต่อความรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน

- ก8. รูปภาพที่ 1 แสดงถึงผู้มีส่วนได้เสียที่ส่งผลกระทบต่อความรู้ความสามารถเชิงผู้ประกอบวิชาชีพของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีส่วนได้เสียขึ้นอยู่กับข้อกำหนดในแต่ละประเทศหรือข้อกำหนดที่ระบุในประกาศของ IAASB และ IAESB และข้อผูกพันที่อยู่ในประกาศของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ

⁶ รายงานข้อตกลงในฐานสมาชิก 2 (SMO 2) - มาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและประกาศอื่นที่ออกโดย IAESB ระบุข้อกำหนดของสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศและประกาศอื่นๆ ที่ออกโดย IAESB SMO ฉบับนี้ระบุเป็นการเฉพาะถึงสถานการณ์ที่สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศไม่ต้องรับผิดชอบหรือร่วมรับผิดชอบในการรับและนำข้อกำหนดและแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาทางวิชาชีพบัญชีไปปฏิบัติ

รูปภาพที่ 1: ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อความรู้ความสามารถเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพของ
ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน

- ความสัมพันธ์ที่ระบุตามเขตการปกครอง
- ความสัมพันธ์ที่ระบุในประกาศของ IFAC, IAASB และ IAESB

- ก9. ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 7⁷ สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทั้งหมดต้องพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและดำรงไว้ซึ่งความรู้ความสามารถเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพที่เหมาะสมกับงานและความรับผิดชอบในวิชาชีพของตน
- ก10. มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 7⁸ กำหนดให้สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศสร้างกระบวนการที่เป็นระบบเพื่อติดตามว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีบรรลุข้อกำหนดการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศหรือไม่

⁷ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 7 การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ย่อหน้าที่ 12

⁸ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 7 การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ย่อหน้าที่ 17

- ก11. มาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศรหัส 220⁹ ระบุความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน ในการพิจารณาความรู้ความสามารถของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ และผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชี ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบโดยรวม ว่ามีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมหรือไม่ หากไม่มีข้อมูลเพิ่มเติมอื่นจากสำนักงาน หรือบุคคลอื่นแล้ว มาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศรหัส 220¹⁰ ระบุว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบอาจปฏิบัติตามระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุคลากร ผ่านการสรรหาบุคลากรและการอบรมที่เป็นทางการ
- ก12. มาตรฐานการควบคุมคุณภาพฉบับที่ 1¹¹ กำหนดให้สำนักงานจัดทำนโยบายและวิธีปฏิบัติที่ได้รับการออกแบบเพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า สำนักงานมีบุคลากรเพียงพอที่มีความรู้ความสามารถ และการยึดมั่นตามหลักจรรยาบรรณที่จำเป็นต่อ (ก) การปฏิบัติงานที่สอดคล้องตามมาตรฐานทางวิชาชีพ และกรอบแนวคิดตามกฎและกฎหมายที่นำมาปฏิบัติ และ (ข) การที่สำนักงานหรือผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานจะออกรายงานได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- ก13. ในหลายประเทศ หน่วยงานกำกับดูแลอาจเข้ามามีบทบาทในการกำกับดูแลสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ สำนักงานและผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน
- ก14. การที่สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ ปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้ และดำเนินการตามข้อผูกพันภายใต้รายงานข้อตกลงในฐานะสมาชิก 1 (SMO1)¹² และรายงานข้อตกลงในฐานะสมาชิก 2 (SMO2)¹³ จะช่วยให้สำนักงานปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการควบคุมคุณภาพฉบับที่ 1 และช่วยให้ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศรหัส 220 โดยรวมแล้วมาตรฐานเหล่านี้ส่งเสริมความชัดเจนและความสม่ำเสมอในส่วนของความรู้ความสามารถทางวิชาชีพที่จำเป็นสำหรับผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานและกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ เพื่อปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ

⁹ มาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 220 การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน ย่อหน้าที่ 14

¹⁰ มาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 220 การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน ย่อหน้าที่ ก2

¹¹ See ISQC 1, *Quality Control for Firms that Perform Audits and Reviews of Financial Statements, and Other Assurance and Related Services Engagements*, Para 29.

¹² มาตรฐานการควบคุมคุณภาพระหว่างประเทศฉบับที่ 1 การควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบและการสอบทานงบการเงินและงานให้ความเชื่อมั่นอื่น ย่อหน้าที่ 29

¹³ รายงานข้อตกลงในฐานะสมาชิก 1 (SMO 1) – การประกันคุณภาพระบุข้อกำหนดของสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศตามระบบการสอบทานการประกันคุณภาพสำหรับสมาชิกผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ งานสอบทาน งานให้ความเชื่อมั่นและงานบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับงบการเงิน SMO ฉบับนี้ระบุเป็นการเฉพาะถึงสถานการณ์ที่สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศไม่ต้องรับผิดชอบหรือร่วมรับผิดชอบในการกำหนดกฎเกณฑ์และการปฏิบัติตามระบบการสอบทานการประกันคุณภาพ

¹⁴ รายงานข้อตกลงในฐานะสมาชิก 2 (SMO 2) - มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและประกาศอื่นที่ออกโดย IAESB ระบุข้อกำหนดของสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศและประกาศอื่นๆ ที่ออกโดย IAESB SMO ฉบับนี้ระบุเป็นการเฉพาะถึงสถานการณ์ที่สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศไม่ต้องรับผิดชอบหรือร่วมรับผิดชอบในการรับและนำข้อกำหนดและแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาทางวิชาชีพบัญชีไปปฏิบัติ

ลักษณะความก้าวหน้าของความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ

ก15. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่พัฒนาและดำรงทักษะทางวิชาชีพตามผลการเรียนรู้ดังที่แสดงในตาราง ก เท่านั้น จึงจะสามารถจัดการกับสถานการณ์ที่ซับซ้อนที่ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานอาจเผชิญระหว่างประกอบวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มุ่งมั่นจะเป็นผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานมักปฏิบัติงานอยู่ในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบที่รับผิดชอบงานเป็นเวลาหลายปี และอาจจะก้าวหน้าผ่านการเป็นผู้ควบคุมและบริหารงานภายใต้การกำกับดูแลของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน ความก้าวหน้าที่ผ่านมาขึ้นกับความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นนี้ เป็นเส้นทางที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอาจจะเตรียมตัวเพื่อเป็นผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน ผู้ที่ปฏิบัติงานในฐานะผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน พัฒนาและดำรงทักษะทางวิชาชีพผ่านการเป็นผู้นำและปฏิบัติงานสอบบัญชี และผ่านการพัฒนาทางวิชาชีพที่เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทางวิชาชีพต่อเนื่อง

การตรวจสอบงบการเงินและงานที่ให้ความเชื่อมั่นอื่น

ก16. มาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศฉบับนี้ใช้กับผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบการตรวจสอบงบการเงินทักษะทางวิชาชีพที่แสดงถึงการบรรลุผลการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในตาราง ก จะมีประโยชน์เมื่อปฏิบัติงานตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีตตามมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ หรือเมื่อปฏิบัติงานให้ความเชื่อมั่นหรือบริการเกี่ยวเนื่องอื่น ในทำนองเดียวกัน ทักษะทางวิชาชีพหลายทักษะที่จำเป็นสำหรับการตรวจสอบงบการเงินอาจเกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานที่ให้ความเชื่อมั่นที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ไม่ใช่งบการเงิน เช่น ทั่ววัดด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

วัตถุประสงค์ (อ้างถึง ย่อหน้าที่ 7)

ก17. การสร้างทักษะทางวิชาชีพที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีพัฒนาและดำรงไว้ในการปฏิบัติงานในบทบาทของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน ตอบสนองหลายวัตถุประสงค์ ได้แก่ การปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ การเสริมสร้างคุณภาพการตรวจสอบ การยกระดับงานของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน และการส่งเสริมความน่าเชื่อถือของวิชาชีพสอบบัญชี

ก18. หลักการของมาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศฉบับนี้ คือผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานได้พัฒนาทักษะทางวิชาชีพที่นำไปสู่การปฏิบัติงานในบทบาทดังกล่าวแล้ว ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานยังคงปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมของการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ความกดดันในการเปลี่ยนแปลงสามารถเกิดขึ้นจาก (ก) กฎระเบียบที่เพิ่มขึ้น (ข) การพัฒนารายงานทางการเงินและรายงานที่ไม่ใช่ทางการเงิน (ค) เทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ (ง) การใช้การวิเคราะห์ทางธุรกิจที่เพิ่มขึ้น (จ) ความซับซ้อนทางธุรกิจ เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานต้องดำรงและพัฒนาทักษะทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องตลอดการปฏิบัติงานในวิชาชีพ

ข้อกำหนด (อ้างถึง ย่อหน้า 8-9)

- ก19. ตาราง ก ระบุมอบเขตความรู้ความสามารถ และผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถด้านเทคนิค ทักษะทางวิชาชีพ และ ค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ ความรู้ความสามารถ คือ ประเภทของผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับผลการเรียนรู้ที่สามารถระบุได้
- ก20. ผลการเรียนรู้กำหนดเนื้อหาและรายละเอียดเชิงลึกของความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ ที่จำเป็นสำหรับความรู้ความสามารถเฉพาะในแต่ละด้าน การบรรลุถึงผลการเรียนรู้เป็นวิธีการประเมินจากผลลัพธ์ ในการวัดผลการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 7 ได้ให้แนวปฏิบัติเพิ่มเติมในการวัดผลการพัฒนาทางวิชาชีพต่อเนื่อง
- ก21. มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้ สร้างผ่านผลการเรียนรู้ที่อธิบายถึงความรู้ความสามารถทางวิชาชีพที่พึงมีของผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชี เมื่อสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก ดังที่กำหนดในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 2 3 และ 4¹⁴
- ก22. ปัจจัยอื่นนอกเหนือจากผลการเรียนรู้ในตาราง ก อาจกระทบต่อลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตในการพัฒนาทางวิชาชีพต่อเนื่องที่ได้วางแผนไว้ ได้แก่ ก) ข้อมูลของหน่วยงานที่ได้รับการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน ข) ขอบเขตของการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในมาตรฐานการสอบบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และ ค) ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในเนื้อหาของความรู้ความสามารถที่ระบุไว้ในตาราง ก เป็นต้น
- ก23. หากไม่คำนึงถึงขนาด หรือลักษณะของหน่วยงานและสำนักงานของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานที่ให้บริการงานสอบบัญชี หลักการของมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับนี้ คือ ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาทางวิชาชีพต่อเนื่องที่เหมาะสมกับความซับซ้อนของงานการตรวจสอบที่ตนได้ให้บริการในฐานะผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน
- ก24. สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ อาจรวมความรู้ความสามารถด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม หรือกำหนดให้ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานต้องบรรลุผลการเรียนรู้เพิ่มเติมที่มีได้ระบุอยู่ในมาตรฐานการศึกษาฉบับนี้ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในกรณีที่ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบอุตสาหกรรมหรือรายการที่มีลักษณะเฉพาะ เป็นต้น

¹⁴ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 2 การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก – ความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค; มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3 การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก – ทักษะทางวิชาชีพ และ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 4 การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก - ค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ

ผู้ประกอบการวิชาชีพอิสระหรือสำนักงานขนาดกลางและขนาดย่อม

ก25. มาตรฐานการศึกษาฉบับนี้ตระหนักถึงสถานการณ์หลากหลายที่ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานดำเนินงานอยู่ โดยมุ่งความสนใจไปยังบทบาทเฉพาะของบุคคลใดบุคคลหนึ่งมากกว่ากลุ่ม ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีที่รับผิดชอบงานหรือโครงสร้างของกิจการ รวมถึงผู้ประกอบการวิชาชีพอิสระหรือสำนักงานขนาดกลางและขนาดย่อม¹⁵ ในสถานการณ์เหล่านี้ ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานอาจปฏิบัติงานโดยไม่มีการสนับสนุนจากกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ รวมถึงผู้ที่อยู่ในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีทักษะเชี่ยวชาญพิเศษ ดังนั้น ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานอาจมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับความสำเร็จของกิจกรรมการตรวจสอบต่างๆ มากกว่าในกรณีอื่นที่มีการสนับสนุนจากกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบหรือผู้รับผิดชอบงานที่มีทักษะพิเศษ

การสอบบัญชี- ผลการเรียนรู้

- ก26. การนำไปสู่การระบุและการประเมินความเสี่ยงของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ รวมถึงการพิจารณาในประเด็นต่อไปนี้
- ความเสี่ยงที่ถูกระบุโดยการยอมรับงานและกระบวนการที่กระทำอย่างต่อเนื่อง
  - ความสามารถของกิจการในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และ
  - ความเสี่ยงของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ อันเนื่องมาจากการทุจริตและข้อผิดพลาด
- ก27. การประเมินการตอบสนองต่อความเสี่ยงของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ รวมถึงกระบวนการในการอนุมัติ หรือการกำหนดกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมอย่างเหมาะสม
- ก28. การประเมินว่า การตรวจสอบมีการปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสม (เช่น มาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ (ISAs)) และสอดคล้องกับกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง รวมถึง
- การประเมินความเพียงพอและความเหมาะสมของหลักฐานการตรวจสอบที่ได้รับและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
  - การพิจารณาถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญต่อการควบคุมภายในและเรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องสื่อสารถึงผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล และ
  - การพิจารณาถึงความลำเอียงในการประมาณการของฝ่ายบริหารและการใช้ดุลยพินิจในเรื่องอื่น ๆ

¹⁵ IFAC's Small and Medium Practices Committee factsheet ได้ให้คำนิยาม SMP ว่า การตรวจสอบที่มีลักษณะดังนี้: ลูกค้านส่วนใหญ่ที่ตรวจสอบเป็นกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม การตรวจสอบใช้ทรัพยากรภายนอกเพื่อเสริมทรัพยากรทางเทคนิคภายในองค์กรที่มีจำกัด และใช้จำนวนผู้ประกอบการวิชาชีพที่มีจำนวนจำกัด

องค์กร – ผลการเรียนรู้

ก29. ตัวอย่างของการใช้ความเชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชีในการตรวจสอบ อาจรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียง การภาษีอากร เทคโนโลยีสารสนเทศ กฎหมาย บัญชีนิติวิทยา การประเมินมูลค่า การให้บริการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย และเงินบำนาญ

การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และดุลยพินิจทางวิชาชีพ – ผลการเรียนรู้

ก30. ประเด็นสำคัญของการตรวจสอบใด ๆ คือ การประเมินถึงความเพียงพอและความเหมาะสมของหลักฐานการตรวจสอบที่ได้รับเพื่อสนับสนุนข้อสรุปตามความเห็นของผู้สอบบัญชี การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพเกี่ยวข้องกับการประยุกต์ความคิดในเชิงสงสัยสำหรับการประเมินหลักฐานการตรวจสอบในเชิงวิเคราะห์ มาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ กำหนดให้ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานและกลุ่มผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพในการวางแผนและดำเนินการตรวจสอบงบการเงิน ตัวอย่างของการใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ เช่น การทำทายคำรับรองของผู้บริหารและสมมติฐานต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดทำงบการเงิน การพิจารณาว่ากิจการได้นำมาตรฐานการบัญชีไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม และการกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการสอบบัญชีโดยรวม

ก31. การพัฒนาอย่างต่อเนื่องทางวิชาชีพในด้านการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และการใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพที่มีประสิทธิผล จำเป็นต้องมีการผสมผสานวิธีการเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งการให้คำปรึกษา การสะท้อนกลับ และประสบการณ์ภาคปฏิบัติในบริบทของสภาพแวดล้อมการทำงาน มักมีบทบาทที่สำคัญ

International Education Standards ร่างมาตรฐานฯ เอกสารการขอคำปรึกษา และ สิ่งพิมพ์อื่นของ IAESB
เผยแพร่และสงวนลิขสิทธิ์โดย IFAC

IAESB และ IFAC ไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นกับบุคคลใดก็ตามที่กระทำหรือละเว้นการกระทำ
ตามเนื้อหาในเอกสารนี้ แม้ว่าความเสียหายดังกล่าวเกิดจากการละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือจากสาเหตุอื่น

International Accounting Education Standards Board, 'International Education Standards',
'International Education Practice Statements', 'International Education Information Papers',
'International Federation of Accountants', 'IAESB', 'IES', 'IEPS', 'IEIP', 'IFAC' ตราสัญลักษณ์ IAESB
และตราสัญลักษณ์ IFAC เป็นเครื่องหมายการค้าของ IFAC หรือเครื่องหมายการค้าและบริการจดทะเบียน
ของ IFAC ในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่น

ลิขสิทธิ์ © ธันวาคม 2557 โดย International Federation of Accountants (IFAC) สงวนลิขสิทธิ์ การทำซ้ำ
ครอบครอง หรือเผยแพร่ หรือการใช้ที่มีลักษณะเดียวกันของเอกสารฉบับนี้ ต้องได้รับอนุญาตอย่างเป็นทางการ
ลักษณะอักษรจาก IFAC ติดต่อที่ permissions@ifac.org

ISBN 978-1-60815-196-7

IES™8 มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 8 ทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบงบการเงิน (ฉบับปรับปรุง) ของ International Accounting Education Standards Board (IAESB) ซึ่งเผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษโดย International Federation of Accountants (IFAC) ในเดือนธันวาคม 2557 ได้รับการแปลเป็นภาษาไทยโดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ในเดือนตุลาคม 2565 และสามารถนำไปใช้เมื่อได้รับอนุญาตจาก IFAC ทั้งนี้ IFAC ไม่รับผิดชอบต่อความถูกต้องและความครบถ้วนของการแปลหรือการกระทำที่อาจเป็นผลจากการแปลดังกล่าว ข้อความที่ได้รับการอนุมัติสำหรับสิ่งพิมพ์ทั้งหมดของ IFAC คือข้อความที่ได้รับการเผยแพร่โดย IFAC เป็นภาษาอังกฤษ

English language text of *IES™8*, ทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบงบการเงิน (ฉบับปรับปรุง) © 2557 จัดทำโดย International Federation of Accountants (IFAC) สงวนลิขสิทธิ์

Thai language text of *IES™8*, ทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบงบการเงิน (ฉบับปรับปรุง) © 2565 จัดทำโดย International Federation of Accountants (IFAC) สงวนลิขสิทธิ์

Original title: *IES™8*, Professional Competence for Engagement Partners Responsible for Audits of Financial Statements (Revised)

ISBN 978-1-60815-196-7

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

IAESB

**International Accounting
Education
Standards Board™**

529 Fifth Avenue, 6th Floor, New York, NY 10017
T + 1 (212) 286-9344 F +1 (212) 286-9570
www.iaesb.org